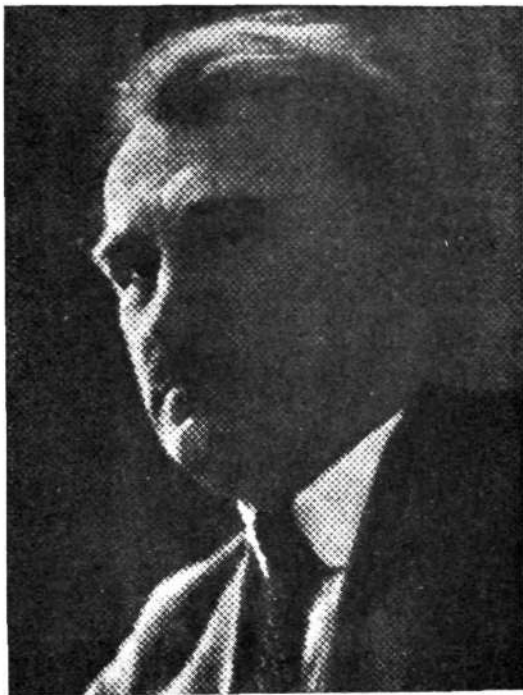

CVETKO GOLAR

Pesnik in pisatelj Cvetko Golar se je rodil v Gostecih 4. maja 1879. Potem ko je izstopil iz višje gimnazije in opustil študij, je živel nestalno življenje literata, prebil svetovno vojno v vojaški suknji in nazadnje našel svoj dom v Ljutomeru. Najprej se je oglasil kot pesnik in izdal zbirke pesmi *Pisano polje* (1910) *Rožni grm* (1919) in *Njiva zori* (1927). Postal je poet prirode in njenega življenja, domače grude, polja, cvetja, sonca, zvezd, neviht, kmečkega dela in razveseljevanja. Priroda in človek se mu zlivata v eno samo svatovsko pesem. Pripovedništva se je lotil pozneje. Njegove povesti posegajo največ v kmečko življenje, katerega realnost združujejo s pravljичno sanjavo romantičnostjo. Največ je raztresenih po časopisju, nekaj značilnih pa zbranih v knjigi *Kmečke povesti* (1914 in 1924). Golar se je uveljavil tudi kot ljudski dramatik (*Vdova Rošlinka*, dve nevesti, *Ples v Trnovem*), prevajalec in zbiralec antologij. Prilpadal je krogu tako imenovanih modernistov, med katerimi mu je bil najbližji pesnik Murn. Z njimi je umetniško rasel, a ostal med prvimi spremljevalci v senci njihove veličine. V počastitev 60-letnice slovenske moderne, ki jo letos praznujemo, objavljamo naslednja prispevka njihovega tovariša in našega rojaka

ULJNJAK

Iz rosnega žita se je vzdignil škrjanček, zažvrgolel in se vriskaje spustil navzgor v belo in sinje nebo, soncu naproti, ki se je smejalo od vzhoda in mu je žarelo zlato lice, kakor da se vozi na svatovskem vozu po nebeškem polju. Kamor se pripelje, zasije nebo v čisti modrini, oblaki ginejo, kadar se napijejo na sončni svatbi jasne toplote, in sonce se lesketa v radosti in razposajenosti in vroče poljube siplje v pozdrav svoji nevesti, razkošno ovenčani zemlji, ki se je oblekla v pisano krilo in si dišečega cvetja zataknila v nedrja in za pas.

Sijalo je tiho, zlato jutro, nebo je bilo samo tu in tam posuto s snežnimi ovčicami, ki so se razpasle in razletele po božji poljani, da jih ne bi zadelo plamteče oko. Moj Bog, to je bil rajski čas, tako svetel in deviški, kot bi rajali angelci, kot bi pela in maševala sama sveta nedelja. Vsenaokoli rosa in žarki, iskre in biseri, petje in cvetje. Zeleno se izpreminjajoče oči so se bliskale iz mlade rži in bohotno kipeče pšenice in po njivah so se podile